

Zarys historii pisma, książki i typografii - course description

General information	
Course name	Zarys historii pisma, książki i typografii
Course ID	08.9--FiPID-ZHpkt-S21
Faculty	Faculty of Humanities
Field of study	Polish Philology
Education profile	academic
Level of studies	Second-cycle studies leading to MS degree
Beginning semester	winter term 2022/2023

Course information	
Semester	2
ECTS credits to win	4
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	- dr hab. Tomasz Ratajczak, prof. UZ - dr Joanna Wawryk

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	30	2	-	-	Exam

Aim of the course

Głównym celem jest ukazanie historii książki (od papirusu do e-booku), historii pisma (od hieroglifów do emotikonów) i typografii (od rewolucji Gutenberga do możliwości współczesnych technologii) oraz ich wzajemnych relacji.

Cele szczegółowe: 1) opisanie najważniejszych przemian w dziejach pisma, książki i typografii; 2) omówienie kontekstów kształtujących procesy tworzenia i odbioru książki; 3) omówienie definicji i typologii książki; 4) ukazanie przemian w budowie i funkcji książki w poszczególnych etapach historycznych aż do jej współczesnych form; 5) ukazanie osiągnięć wybitnych drukarzy, typografów i ilustratorów.

Prerequisites

Ogólna wiedza na temat elementów składowych książki oraz roli pisma i wizualnych aspektów tekstu.

Scope

1. Kształtowanie się pisma: geneza, funkcje i nośniki; rodzaje i kroje pisma.
2. Definicja i typologia książki.
3. Historia książki (z uwzględnieniem kontekstów kształtujących proces tworzenia i odbioru książki - tu m.in. powstanie uniwersytetów i rozwój szkolnictwa, praktyki religijne, rozwój drukarstwa, cyfryzacja).
4. Morfologia książki dawnej i współczesnej.
5. Ilustracja książkowa: rozwój technik ilustracyjnych (drzeworyt, miedzioryt, fototyp itd.), funkcje ilustracji, mistrzowie ilustracji.
6. Estetyka książki – tradycja i nowatorstwo (projekty eksperymentalne, wydania bibliofilskie, książka artystyczna, książka obrazkowa, picture book).
7. Powstanie czytelní, wypożyczalni, rozwój bibliotek i najszynniejsze księgozbiory polskie.
8. Narodziny i rozwój prasy (struktura i tematyka pierwszych periodyków, ewolucja formy i treści na przestrzeni wieków).

Teaching methods

wykład, wykład konwersatoryjny

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
student ma wiedzę na temat historii pisma, książki i typografii oraz zna konteksty kształtujące procesy tworzenia i odbioru książki	• KEP2_W23	• an exam - oral, descriptive, test and other	• Lecture
student potrafi omówić definicję i typologię książki, ukazać przemiany w jej budowie i funkcji w poszczególnych etapach historycznych oraz wskazać osiągnięcia wybitnych drukarzy, typografów i ilustratorów	• KEP2_U20	• an exam - oral, descriptive, test and other	• Lecture
student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i innych kontynentów, w tym za zachowanie szeroko rozumianej kultury książki w jej tradycyjnych i nowoczesnych wymiarach oraz w wielorakich powiązaniach z innymi sferami kultury	• KEP2_K11	• an exam - oral, descriptive, test and other	• Lecture

Assignment conditions

Obecność na wykładach oraz zdanie egzaminu końcowego; dozwolony limit nieobecności na zajęciach: 2; w przypadku większej liczby nieobecności konieczne jest zaliczenie wszystkich opuszczonych zajęć w trakcie konsultacji w ciągu dwóch tygodni od ustania okresu nieobecności i nie później niż na koniec semestru; gdy student przekroczy limit nieobecności i ich nie nadrobi w terminie, prowadzący może odmówić dopuszczenia studenta do egzaminu, a w konsekwencji - wystawić z przedmiotu ocenę niedostateczną.

Recommended reading

Baines P., Haslam A., *Pismo i typografia*, przeł. D. Dziewońska, Warszawa 2010.

Bieńkowska B., *Książka na przestrzeni dziejów*, Warszawa 2005.

Buchwald-Pelcowa P., *Historia literatury i historia książki. Studia nad książką i literaturą od średniowiecza po wiek XVIII*, Kraków 2005.

Cave R., Ayad S., *Historia książki od glinianych tabliczek po e-booki*, przeł. E. Romkowska, Warszawa 2017.

Houston K., *Książka. Najpotężniejszy przedmiot naszych czasów zbadany od deski do deski*, przeł. P. Lipszyc, Kraków 2017.

Jean G., *Pismo – pamięć ludzkości*, Wrocław 1994.

Wiercińska J., *Sztuka i książka*, Warszawa 1986.

Further reading

Dunin J., *Rozwój cech wydawniczych polskiej książki literackiej XIX-XX w.*, oprac., wstępem poprzedził i podał do druku J. Ladorucki, Łódź 2018.

Eisenstein E., *Rewolucja Gutenberga*, przeł. H. Hollender, Warszawa 2004.

Pilarczyk F., *Elementarze polskie od ich XVI-wiecznych początków do II wojny światowej. Próba monografii księgoznawczej*, Zielona Góra 2003.

Ratajczak T., *Polskie modlitewniki różnych wyznań XIX wieku. Studium bibliologiczne*, Warszawa 2019.

Encyklopedia książki, t. 1-2, red. A. Żbikowska-Migoń, M. Skalska-Zlat, Wrocław 2017.

Houston K., *Ciemne typki. Sekretne życie znaków typograficznych*, przeł. M. Komorowska, Kraków 2015.

Matwijów M., *Zbiory materiałów życia publicznego jako typ książki rękopiśmiennej w czasach staropolskich (1660–1760)*, Warszawa 2020.

Współczesne polskie drukarstwo i grafika książki. Mały słownik encyklopedyczny, pod red. B. Leszczyńskiego i K. Racinowskiego, Wrocław 1982.

Notes

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalności edytorstwo.

Modified by dr Krystian Saja (last modification: 14-05-2022 13:34)

Generated automatically from SylabUZ computer system